

ຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ

ຢາພັງຟອນ

ຂຽນໂດຍ: ອາຈານ ເກດ

ຂໍ້ມູນຈາກ: ບ້ານຫ້ອມ ເມືອງ ຫາດຊາຍຟອງ

ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ

ປີ 2006

ຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ

ຢາພັງຟອນ

(ສະບັບທົດລອງ)

ຮີບໂຮມແລະຈັດໜ້າໂດຍ: ນາງ ຈັນທະຈອນ ຊຸມພິນພັກດີ

ແຕ້ມໂດຍ: ທ້າວ ສິດປະກອນ ຫົງອາມາດ

ຮຽບຮຽງໂດຍ: ອ ຈ ໂພໄຊຈັນທະວົງສ

ອ.ຈ ເກດມະນີ ບັນດາລັກ

ອ.ຈ ຄຳໄທວ ອິນທະວົງ

ອ.ຈ ລັງ ແສງດາລາ

ອ.ຈ ທອງຂັນ ສິລິໂພຄຳ

ເຈົ້າຂອງ: ພະແນກສຶກສານະຄອນຫລວງ ແລະ

ສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ

ຄຳນຳ

ປຶ້ມພູມບັນຍາທ້ອງຖິ່ນເຫຼັ້ມນີ້ ໄດ້ມາຈາກການຂຽນ ຂອງອາສາສະໝັກ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການຮຽບຮຽງເບື້ອງຕົ້ນຈາກຄະນະອຳນວນການສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ.

ປຶ້ມເຫຼັ້ມນ້ອຍໆນີ້ໄດ້ບັນຈຸເອົາເນື້ອໃນທີ່ເວົ້າເຖິງຫົວຂໍ້ໃດໜຶ່ງ ໂດຍມີຫຼາຍກົດຈະກຳທີ່ຈະເປັນການທົດລອງ ເອົາຄວາມຮູ້ທ້ອງຖິ່ນເຂົ້ານຳພາແລະສິດສອນນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມໂດຍເອົາບົດທີ່ງ່າຍສອນ ຊັ້ນ ປ. 1 ບໍ່ 2 ແລະ ບົດທີ່ຍາກກໍສອນຊັ້ນໃຫຍ່ຂຶ້ນໄປ.

ຄະນະຈັດທຳຄິດວ່າ ປຶ້ມເຫຼັ້ມນີ້ຄົງ ເປັນບ່ອນອີງອັນໜຶ່ງໃຫ້ແກ່ຄູອາຈານກໍຄືອາສາສະໝັກ ທີ່ຈະໄປສອນເດັກປະຖົມບໍ່ຫຼາຍກໍໜ້ອຍ

ຄະນະຈັດທຳຄິດວ່າຍັງມີຫຼາຍບັນຫາທີ່ຍັງບໍ່ທັນພຽງພໍ ແລະ ຂາດໄປຫວັງວ່າຄົງໄດ້ຮັບອະໄພຈາກທຸກໆທ່ານພວກເຮົາພ້ອມທີ່ຈະປັບປຸງຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ຄະນະຈັດທຳ

ຄວາມເປັນມາ

ຢາພັງຟອນເປັນພືດຊະນິດໜຶ່ງ.ທີ່ເກີດມາຈາກທຳມະຊາດລັກສະນະຂອງພືດຊະນິດນີ້ມີລຳຕົ້ນສີຂຽວ ເກີດແຜ່ເປັນກຸ່ມເປັນກໍ່ມີໃບສີຂຽວປາຍແຫຼມ ຢາພັງຟອນຖືກນຳມາໃຊ້ເຂົ້າໃນການແພດພື້ນບ້ານແຕ່ຮຸ່ນປູ່ຍາຕາຍາຍຂອງພວກເຮົາແຕ່ດົນນານແລ້ວ ຈົນມາຮອດປັດຈຸບັນນີ້ກໍຍັງສືບທອດກັນຕ່າງໆ ທີ່ນຳຢາພັງຟອນມາປະຖົມພະຍາບານໃນການຮັກສາບາດແຜຫຼືຫ້າມເລືອດແລະອື່ນໆ.

ວິທີການນຳໃຊ້ຢາພັງຟອນ

ເວລາມີດຫລືພ້າບາດມື ມີເລືອດອອກເຮົາກໍນຳເອົາຢາພັງຟອນມາທຸບໃຫ້ລະອຽດ.ແລ້ວນຳມາແປະໃສ່ບາດແລ້ວນຳເອົາຜ້າຮຳໄວ້ປະມານ 2-4 ຊົ່ວໂມງ.ແລ້ວຈຶ່ງປ່ຽນເອົາອັນໃໝ່ມາໃສ່ເຮັດແບບນີ້ໄປເລື້ອຍໆ ຈົນກວ່າບາດແຜຈະແຫ້ງດີ.

ຄຸນປະໂຫຍດຂອງຢາພັງຟອນ

1. ໃຊ້ເປັນຢາຫ້າມເລືອດ
2. ໃຊ້ໃສ່ບາດແຜພາຍນອກ
3. ໃຊ້ໃສ່ບາດແຜໄພໃໝ້
4. ໃຊ້ໃສ່ບາດແຜນ້ຳຮ້ອນລວກ.

ເພງ: ພັງຟອນ

ໃບຢາພັງຟອນນີ້
ຄົນເຖົ້າ...ຄົນແກ່
ສິ່ງທີ່ສໍາຄັນ
ພວກເຮົານຳມາ

ນັ້ນ...ມີມາຕັ້ງແຕ່
ຮູ້ແຕ່...ດຶກດຳບັນ
ນັ້ນມັນຄືຕົວຢາ(ຊ້າ)
ໄວ້ທຸບ..ທາບາດແຜ

ກາບ: ຢາພັງຟອນ

ຢາພັງຟອນ

ເປັນສະໝຸນໄພ

ນຳເອົາໄປ

ບົວບາດແຜ

ໃຊ້ມາແຕ່

ບູ່ຢ່າຕາຍາຍ

ມັນໄດ້ກາຍ

ເປັນຢາດີເລີດ

ເຊິ່ງ: ຢາພັງຟອນ

ມາພວກເຮົາມາ

ມາພັງເລື່ອງກ່າວ

ເຮົາເປັນຊາວລາວ

ຢ່າພ້າວຫຸນຫັນ

ທຸກຄົນພາກັນ

ຫັນມາພັງກ່ອນ

ມັນຄືຄຳສອນ

ທຸກຄົນຄວນຮູ້

ມາແຕ່ລຸ້ນປູ່

ຈົນຮອດລຸ້ນຫລານ

ມັນຄືຕຳນານ

ການແພດພື້ນບ້ານ

ທຸກໆເຂດຢ່ານ

ບ່ອນໃດກໍມີ

ປູກໄດ້ທຸກທີ່

ຄືຢາພັງຟອນ

ລຳ: ຢາພັງຟອນ (ລຳພູໄທ)

ໂອນ໌.....ທ່ານເອີຍ.

ບັດນີ້:	ເຮົາຈະຂໍກ່າວເວົ້າ	ເລື່ອງຢາເກົ່າພື້ນເມືອງລາວ
	ເປັນຕຳລາຢາປົວ	ໝູ່ຝູງໂລຄາຮ້າຍ
ບັດນີ້	ຍັງມີຫລາຍຝູງໄມ້	ສະໝຸນໄພຫລາຍຢ່າງ
	ເພິ່ນໄດ້ພາຊອກຄົ້ນ	ໄດ້ຫລາຍລົ້ນພວກໝູ່ຢາ ລະນາ
ຟັງເດີ	ໃບຟັງຟອນວ່ານັ້ນ	ເປັນຢາໜຶ່ງໃນຕຳລາ
	ໃນຈຳນວນຝູງຢາ	ທີ່ພວກເຮົາຫາໄດ້
ນາງເອີຍ	ໃຫ້ເຈົ້ານຳມາໃຊ້	ໃນເວລາທີ່ມີບາດ
	ໃຫ້ເຈົ້າຈົດຈື້ໄວ້	ຢ່າໄລຖີ້ມແມ່ນຊື້ຢາ...ແທ້ເນີ
ໂອນ໌	ພໍມາເຖິງບ່ອນບັນ	ລຳພູໄທຊິລາກ່ອນ
	ບາດວ່າຕອນເທື່ອໜ້າ	ຈະລຳທ່ານຟັງແທ້ນາ
		ລາແລ້ວ ລາແລ້ວ

ຮູ້ແລະປະຫວັດຂອງຜູ້ຂຽນ

ຊື່ ທ້າວ ເກດ

ນາມສະກຸນ ພິມມະຫາໄຊ

ອາຍຸ 34 ປີ

ອາຊີບ ເຮັດນາ

ເປັນຫຍັງຈຶ່ງຢາກຂຽນຫົວຂໍ້ນີ້

ຍ້ອນຢາກໃຫ້ຮຸ່ນນ້ອຍເຍົາວະຊົນໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບຢາພັງຟອນ
ເຊັ່ນເປັນຢາພື້ນບ້ານທີ່ຫາໄດ້ງ່າຍເວົ້າສະເພາະຕົວຢ່າງແລະຍັງສາ
ມາດໃຊ້ຫ້າມເລືອດອີກດ້ວຍໃຫ້ຮູ້ເລື່ອງສະໜຸນໄພຂອງທ້ອງຖິ່ນເຮົາ
ເຊິ່ງເປັນພູມປັນຍາໃຫ້ສືບທອດຕໍ່ໄປ

